

ONPOOL51B

Hallinto-oikeuden ja oikeusinformatiikan oikeustapaustentti (1 op)

Tentti 4.10.2018

- Tentissä saa käyttää sähköisiä välineitä (esimerkiksi kannettava tietokone). Tämän lisäksi tenttiin saa tuoda myös perinteisemmän lakikirjatentin tapaan lakikirjoja säädöskokoelmakappaleineen.
- Tentissä on kaksi (2) oikeustapauskysymystä, joihin kumpaakin tulee vastata.
- Vastaukset kysymyksiin kirjoitetaan eri arkille, eli konseptille.
- Vastausarkki on jätettävä kumpaakin kysymykseen.
- Jokaiseen vastaukseen on merkittävä vastaajan nimi.
- Arvostelussa vastauksiin sisältyvät selvästi virheelliset tiedot otetaan huomioon kysymyskohtaista pistemäärää alentavina tekijöinä.
- Luovuttaessa tentistä, kirjoitetaan nimi ja maininta luopumisesta yhteen vastausarkkiin, joka jätetään valvojalle.
- Vastaukset kirjoitetaan selvällä käsialalla.
- Kumpikin kysymys on arvostelussa max 10 pisteen arvoinen.
- Aikaa tentin tekemiseen **kaksi (2) tuntia**.
- Vastaustilaa on **kaksi (2) sivua** yhteen kysymykseen (kysymykset 1 ja 2).

Tentissä on kaksi (2) kysymystä.

Kysymys 1

Kysymyksen 1 oikeustapauksessa on kohdat a), b) ja c)

- a) Puolan kansalainen A peruutti EU-oleskeluoikeuden rekisteröinnin. Päätöksen hän sai vain suomen kielellä eikä päätökseen ollut liitetty puolankielistä käännöstä. A oli pyytänyt käännöstä, mutta kirjeeseen ei ollut vastattu. A:n otettua uudemman kerran yhteyttä poliisilaitokselle, hänelle oli luvattu tulkin avulla tulkita päätöstä puolaksi, jos hän saapuisi itse henkilökohtaisesti paikalle poliisilaitokselle. A ihmettelee kovasti sitä, eikö kaikissa EU:n jäsenmaissa todellakaan voi käyttää omaa kieltään asioidessaan toisen maan viranomaisessa näinkin keskeisessä asiassa, joka liittyy EU:n vapaaseen liikkuvuuteen.
- b) B oli saapunut Suomeen turvapaikanhakijana. Hänen asiansa tuntui vain viipyvän, minkä vuoksi hän otti yhteyttä Maahanmuuttovirastoon. Hänelle kerrottiin englannin kielellä, että asioita on edelleen käsittelemättä poikkeuksellisen paljon, minkä vuoksi asia voi vielä kestää. Kun hän oli tiedustellut samalla poliisilta ehkä tulleesta lausunnosta, että olisiko hänen mahdollista saada sitä, hänen pyydettiin kääntymään asiassa avustajansa puoleen, joka voisi sitten ottaa yhteyttä poliisiin.
- c) C:n valituslupahakemus kansainvälisen suojelun asiassa katsottiin saapuneen korkeimpaan hallinto-oikeuteen myöhässä (25 päivää sähköisen tiedoksiannon jälkeen), minkä vuoksi korkein hallinto-oikeus oli jättänyt asian tutkimatta. C:n mielestä hänen oikeusturvansa vaarantuu, koska hänellä olisi ollut esitettävänä merkittävää lisäaineistoa kansainvälisen suojelun tarpeestaan.

Miten arvioisit A:n, B:n ja C:n kohdalla sovelletun menettelyn oikeellisuutta? Perustele vastaus.

Millaisia oikeussuojakeinoja A:lla, B:llä ja C:llä on käytettävänä?

Kysymys 2

Uusi ystäväsi kuultuasi Sinun opiskelevan lakia esittäytyi olevansa Mimmi ja hän leveästi hymyillen ryhtyi esittelemään Sinulle hampaitaan. Mimmi kertoi peruskouluaikoinaan yläasteen viimeisellä luokalla olleensa koulutapaturmassa liikuntatunnilla. Mimmi oli lätkässä saanut kiekon hampaisiinsa sillä seurauksella, että hammaskalusto oli hankalasti vaurioitunut. Vaurioita oli korjattu kunnan hammashoitolassa, mutta siellä ei ollut ollut vaurioiden edellyttämää erityisosaamista. Hoitoja oli tehty muutamaa otteeseen reilun kymmenen vuoden aikana, mutta ongelmaa ei ollut onnistuttu korjaamaan.

Mimmi oli hammasongelmineen mennyt lähimpään kaupunkiin ja siellä yksityiselle erikoishammaslääkärille, joka teki ongelmien korjaamiseksi hoitosuunnitelman. Hoitosuunnitelman perusteella Mimmi oli hakenut koulunkäyntikunnaltaan maksusitoumusta hoitosuunnitelman mukaisten hoitojen toteuttamiseksi. Kunta oli evännyt hakemuksen ja todennut, että vastuu hammashoidoista kuului Mimmille itselleen.

Mimmi oli kuullut tuttavaltaan, että viranomaisten päätökset eivät Suomessa ole läheskään aina oikeita eikä lain mukaisia. Tuttava oli puhunut jotakin oikeusturvakeinoista ja perusoikeudesta, mutta Mimmi ei ollut oikein ymmärtänyt, mitä sellaiset perusoikeudet ja oikeusturvakeinot ovat, kun hän ei ollut koskaan sellaisia keinoja käyttänyt ja hän oli käynyt vain peruskoulun.

Mitkä ovat ystäväsi neuvot Mimmille? Miten vastuu määräytyy Mimmin tapauksessa – yksilöi myös peruste? Koska tapauksesta on jo yli kymmenen vuotta, miten ajan kuluminen mahtaa vaikuttaa tapaukseen – onkohan asiaa koskaan aikaisemmin esimerkiksi jossakin yhteydessä mietitty? Onko Mimmillä jokin oikeus, jonka nojalla hän voisi riitauttaa kunnan päätöksen – mikäli on yksilöi myös sen peruste? Mikäli tulet siihen tulokseen, että Mimmi voisi päätöksen riitauttaa, mikä olisi siihen tässä tapauksessa oikea keino?